

αὐτοῦ, δι' ἃ καὶ πολλὰς κατ' αὐτὸν ἐποτίσθη πικρίας.

Καροτομηθέντος Λουδοβίκου τοῦ ις. καὶ ἐξορισθείσης τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, ἀφωσιωμένος εἰς τὴν μοναρχίαν καὶ εἰς τὰς ἀρχάς του, ὁ Μοντυὼν ἐνόμισε καθήκον του ν' ἀκολουθήσῃ οὗς ἡγεμόνας του εἰς τὴν ἐξορίαν των· ἐξώρισθη ἄρα τῷ 1791, καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ἀπεσύρθη εἰς Ἑλβετίαν, κατόπιν δὲ εἰς Ἀγγλίαν, τὸν χρόνον δὲ τὸν ὅποιον διήρχετο ἐκτὸς τῆς πατρίδος του μετεχειρίσθη εἰς σπουδὰς καὶ εἰς ἔργα ἠθρονητικά εἰς τὰ ὅποια ἀείποτε παρεδίδετο.

Ἄλλ' ἡ κυριώτερα καὶ λαμπρότερα τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Μοντυὼν ιδιότης ἦν δι' ὅλου τοῦ βίου του ἡσκαί ὡς ἔργον καὶ ὡς ἀρετὴν, ἦτο τὸ ἀγαθοεργεῖν. Κληρονομήσας περιουσίαν λαμπρὰν, ἐνωρὶς ἤδη καθιέρωσε μέγα μέρος αὐτῆς πρὸς ἐγκαρδιώσιν τῶν φιλοσοφούντων. Ἡ δὲ γενναϊότης του δὲν ἦτο μόνον ἐλευθέριος, ἀλλὰ πρὸς τὴν μετριοφροσύνην τοῦ δίδοντος, ἦτις σὲ κάμνει νὰ δέχῃσαι τὴν ἐλεημοσύνην ἀνευρυθιάστως, κατεῖχε καὶ τὴν εὐφυίαν ἣτις καθιστᾷ αὐτὴν γόνιμον καὶ τελεσφόρον.

Πολλάκις ὑπὸ τὸ κάλυμμα τοῦ ἀνανήμου ἤρχετο πρὸς βοήθειαν τῶν ἀκαδημιῶν. Κατὰ τινα συνεδρίασιν ἡ Γαλλικὴ ἀκαδημία διεκλήρυσεν ὅτι τῆσασα μὲν συγγράμματα τῆ ἐφάνησαν ἄξια βραβεύσεως, ἀλλὰ, μὴ ἐπαρκούντων τῶν πύρων τῆς, ἠναγκάσθη ν' ἀφήσῃ τὰ τρία ἀβράβευτα. Ἄλλὰ μετ' ὀλίγον τὰ ἀναγκαιούντα ποσὰ ἔφθασαν εἰς τρεῖς διαφόρους συνδρομάς, ὧν ὁ κύριος ἔμενεν ἄγνωστος.

Ἀφ' οὗτου ἔπαυσε δαικῶν τὰ οἰκονομικά τῆς Ὁβερνίας, ἡ ἀθλιότης καὶ ἡ στέρησις κατέτρεχον τὴν ἐπαρχίαν αὐτήν. Μὴ ἀρκεσθεῖς δὲ εἰς τὸ νὰ ἀνακουφίσῃ τὴν δυστυχίαν πλήθους ὅλου ἀνθρώπων, ἐπειράθη νὰ εἰσδύσῃ μέχρι τῆς πηγῆς τῆς συμφορᾶς, καὶ ἐπροέβλεπε πολλὰς πόλεις, ἰδίᾳ τὸ Μωριάκ, διὰ πολλῶν χρησίμων καλλωπισμῶν, φερόντων ἔτι καὶ νῦν τὸ ὄνομά του.

Καθ' ὅλην τὴν ἐξορίαν του, ἐτησίως καθιέρου πεντακισχίλια φράγκα ὑπὲρ τῶν ἐν ἀνάγκῃ εὐρισκομένων συνεξοριστῶν του, ἐτέρως δὲ 5,000 ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ φυλακισμένων δημοκρατικῶν στρατιωτῶν, ἐτήσιον δὲ βοήθειαν 40,000 φράγκων ἐξέφερε τακτικῶς εἰς Ὁβερνίαν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τοῦ τόπου ἐκεῖνου.

Τὸ νὰ ἀπαριθμῆσῃ τις πάσας τὰς ἀγαθοεργίας τοῦ ἐναρέτου τούτου ἀνδρὸς εἶναι ἀδύνατον.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του, συνέστησε διὰ προικοδοτήσεως σημαντικῆς, κατὰ πᾶν τῶν 12 τμημάτων τῶν Παρισίων, ἀνά ἓν κατὰ στήμα, σκοποῦν νὰ περιθάλπῃ τοὺς δυστυχεῖς ἀναρρώνοντας τοὺς ἐξεροχομένους τῶν νοσοκομείων, καὶ οὕτω οἱ ἀσθενεῖς φιλανθρωπῶς περιεθάλποντο μέχρις οὗ τὰς δυνάμεις των ἀναλαμ-

βάνοντες· ἦσαν εἰς κατάστασιν νὰ προσπορίζωνται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτήδεια.

Ἀπέθανε δὲ ὁ Μοντυὼν ἐν Παρισίοις τῇ 29 Δεκεμβρίου 1820, ἄγων τὸ 87 ἔτος τῆς ηλικίας του, παραδούς τὸ πνεῦμα εἰς ἀποστείλαντα αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς· Θεὸν ἐν πάσῃ τῇ γαλήνῃ καὶ τῇ ἡσυχίᾳ ἐκείνῃ ἦν δίδουσιν ἡ συνειδήσις ζωῆς πλήρους ἀγαθοεργιῶν. Διὰ τῆς διαθήκης του ἐκκληροδοτεῖ εἰς τὰ νοσοκομεία ποσὴν 3 ἑκατομμυρίων φράγκων.

Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ ἐναρέτος· οὗτος ἀνὴρ· εἶθε συχνοῦς νὰ εὕρισκῃ τοὺς μιμητὰς πρὸς περιθάλψιν τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος. Π. Γ.

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΟΥ ΤΑΣΣΟΥ.

(Συνέχεια, ὄρα φυλ. 22.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ὁ Οὐκωβαίτιος.

Ἡ κυρία Ρούβενσ ἐπιστρέψασα μετὰ εἰκοσιν ἔτη εἰς Ἄνδερσ, εὗρε τὴν ἀτυχεὴ πόλιν ἀπηλλαγμένην ἤδη τῶν αἰρετικῶν ἐγκλημάτων καὶ τῶν διασπαρχμῶν τῶν ἐμφυλίων. Πρὸ πολλοῦ ἀπειθεύσασα εἰς τὴν Ἰσπανικὴν ἐξουσίαν ἡ τεταλαιπωρημένη πόλις, καὶ ὑποστᾶσα τὸν λιμὸν καὶ τὰς συμφορὰς πολιορκίας δωδεκαετοῦς, ἠναγκάσθη νὰ παραδοθῇ ἐπὶ τέλους εἰς τὸν πολιορκούντα Δούκα τῆς Πάρμας. Δύο ἔκατοτε ἐπέρασαν ἔτη καὶ τὸ μὲν ἐμπόριον ἀνέκυπτεν ἤδη, οἱ δὲ νόμοι καὶ ἡ δικαιοσύνη ἀνελάμβανον τὴν προτέραν ἰσχὴν καὶ ἐνεργίαν.

Ὅθεν ἡ κυρία Ρούβενσ δειλῆ πρῶτη καὶ ἀπειροσ τῶν τοῦ ἐμπορίου, ἦτις ἔζη, ὡς κάλλιστα ἔλεγον οἱ παλαιοὶ, οἰκουροῦσα καὶ κλώθουσα μάλλον (domum mansit lanamfecit) ἐκτίσαστο· ἤδη τὰς ἀναρχικὰς γνώσεις καὶ ἀνεπίτυσες θυμασιαίαν περὶ τὰς υποθέσεις ἐπιδεικνύσασα, διότι ἐνθυμουμένη τὴν ἀκαχματον δραστηριότητα τοῦ ἀποθανόντος συζύγου, ἐκανόνιζεν οὕτω πᾶσαν ἐμπορικὴν αὐτῆς ἐπιχειρήσιν. Ἀπῆλθε μετὰ τοῦ υἱοῦ ἕνα ἀπαιτήτη τὴν ἀπόδοσιν πολλῶν κτημάτων, ἅτινα κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς οἰκογενείας ἐδημεύθησαν, ὅτε μὲν ὑπὸ τῶν βασιλικῶν, ὅτε δὲ ὑπὸ τῶν ἐπικραστάντων, διότι ἀμφοτέρω ἀι φατοίαι ἐδίδοντο εἰς ἀδικίαν καὶ διαρπαγὰς προφασίζόμεναι, ὅτι δικαίως ἐδημευον τὰ κτήματα τῶν φυγάδων· χάρις δὲ εἰς τὴν ἐπιαιουήν καὶ εἰς τὴν ἀγχινοίαν τῆς Μαρίας, ἦτις ἀπῆται μετὰ σταθερότητας καὶ φρονήσεως τὰ ἀρτασθέντα, ἀπεδόθη αὐτῇ πλήρης δικαιοσύνη καὶ οἱ δικασταὶ ἐπήνεσαν τοὺς σμντοὺς τρόπους τοῦ υἱοῦ τῆς, ὅστις, ἂν καὶ τρυφερὰς τὴν ηλικίαν, διεωρῖσθη εἰς δημοσίον ὑπηρεσίαν τῆς πόλεως.

Ὁ μικρὸς ἐν τούτοις Πέτρος-Παῦλος ἀνέλαβε τὰς σπουδὰς του εἰς τὸ Ἄνδερσ καὶ ἐπὶ τσοῦπον προέβη

ὥστε ἐν ἡλικίᾳ δεκατριετῆ ὠμίλει, ὡς πάτριον αὐτοῦ γλάσσαν, τὴν τε Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Λατινικὴν, οὐδ' ἐδυσκολεύετο εἰς τὴν τῶν Ἰσπανῶν, τῶν Γάλλων τῶν Ἰταλῶν καὶ τῶν Ἄγγλων. Εἶχεν ἐξαισιον κάλλος, λαλοῦντας ὀφθαλμοὺς, εὐγενεῖς καὶ κανονικοῦς χαρακτῆρας, εὐτονον καὶ καλὸν τὸ σῶμα, ἦτο ἐξυπνος, τολμηρὸς, ἐπιδέξιος κατὰ τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις, καὶ ἡγαπᾶτο γενικῶς διὰ τὴν εὐλικρίνειαν καὶ τὴν εὐθυμίαν του. Διὸ ἡ ἀνάδοχος αὐτοῦ κόμησσα Λαλαιγγ δὲν ἄφινε ποτὲ εἰς ἡσυχίαν τὴν κυρίαν Ρούβενσ ζητοῦσα τὸν Παῦλον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της, ὅπως διὰ τούτου - οὕτως ἐδικαιολόγει τὴν ἐπιθυμίαν της - τὸ μειράκιον τελειοποιήθη ἐν τῇ αὐλῇ κατὰ τὴν ἤδη ἀρίστην ἀγωγὴν, ὅπως, πλησίον τῆς ἀναδόχου οἰκειωθῆ εἰς τὴν ἀνωτέραν συμπεριφορὰν, ὅπως δι' αὐτῆς φθάσῃ προτομομαζόμενος εἰς ἀξιολογὸν τινα λειτουργίαν παρὰ τῷ βασιλεῖ τῆς Ἰσπανίας. Τοιοῦτο στάδιον, κατ' αὐτὴν, ἦτο προτιμότερον τοῦ δικαστικοῦ, ἀρμόδιον εἰς νεανίαν ἐστολισμένον ἤδη διὰ προτερημάτων καλοῦ ἵπποτου. Ἡ δὲ μήτηρ καὶ τοι μακρὸν ἀντιστάσα, ἐνέδωκε τέλος εἰς τὰς παρακινήσεις της. Χαρᾶς λοιπὸν καὶ θριάμβου ἡμέρα ἦτο, ὅτε ἡ κόμησσα Λαλαιγγ παρέλαβε τὸν Πέτρον-Παῦλον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὰς Βρυξέλλας μεταχειριζομένη αὐτὸν ὡς υἱὸν καὶ ὡς ἀδελφὸν τῶνιδίων της τέκνων.

Ἐκ τῶν διατριβῶν, ἐν τούτοις, τῆς ἀσώτου καὶ καὶ μεγαλοπροσῶς ζωῆς εἰς ἣν μετέβη ὁ νεανίας, ἡσκημένος αὐτὸς εἰς τὴν οἰκιακὴν ἀσθηρότητα καὶ ἐργασίαν, καθ' ἣν μόνον ἠρέσκετο - τὴν ἵππασίαν. Ἀντὶ νὰ περᾷ ὀλοκλήρους καθ' ἑκάστην ὥραν ἄεργος καὶ ἐν παραλυσίᾳ, ἀνέβαινον ἵππου καὶ διέτρεχεν μακρὰν πεδιάδα, καταστάς ἵππευς ἐποδῆξιος καὶ τολμηρὸς τοσοῦτον, ὥστε δαμάζων τοὺς ἄγριοτέρους ἵππους· ἐθαυμάζετο καὶ ὑπὸ τῶν ἐπισημοτέρων καὶ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ γηρασάντων ἵππέων. Ἀλλ' ἅμα ἐπέστρεφεν εἰς τὸ μέγαρον τῆς κομησσης, ὅτε κατ' ἀνάγκην μετέσχε τῶν διατριβῶν καὶ τοῦ παιγνίου τῶν κύβων, ἀπεθαρρύνετο καὶ ἐμελαγχόλει.

Ὁ Πέτρος-Παῦλος μετὰ ἐνὸς ὄλου ἔτους ἀπουσίαν, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μητρὸς καὶ χαιρῶν καὶ ἀγαλλόμενος εἶδε τὴν πατρικὴν βιβλιοθήκην καὶ ἀμέσως ἤρπασε τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἱερουσαλὴμ, δῶρον σταλὲν ἐξ Ἰταλίας ὑπὸ τοῦ Τουρκάτου Τάσσου, ἀλλ' ὡς πῶς ἐξέπλάγη πεισθεὶς ὅτι ὁ πατὴρ διετήρησεν εὐλαβῶς τὰς ζωγραφίας αὐτοῦ, τὰς νεανικὰς του ζωγραφίας! Ἡ ἀνκάλυψις αὕτη ἀνεζώπυρσε τὴν πρός τὸ ζωγραφεῖν κλίσιν του. Ἦρχεσθε λοιπὸν μετ' ἐπιμονῆς ἐργαζόμενος καὶ ἡμέραν τινα εἰσελθοῦσα ἡ μήτηρ τὸν εὗρε κρατοῦντα εἰς χεῖρας γραφίδα καὶ ζωγραφικὸν πυξίδιον, ἐκπλαγεῖσα δὲ καὶ χαιρουσα διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ υἱοῦ ἐζωγραφημένην ὀθόνην, ἐπήνεσε τὸ ἔργον διὰ λόγων συγχαρητηρίων.

— Αἰ μήτῆρ μου, ἐπεφώνησεν αὐτὸς, ἀντὶ νὰ

μὲ στείλῃς εἰς τὸ μέγαρον τῆς κομησσης· νὰ ζήτω βίον ἀπραγῆ καὶ ἀδόξου, ἐπρεπε μάλιστα νὰ μὲ τοποθετήσῃ παρὰ τινα ζωγράφῳ. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι θέλω εὐδοκιμήσει, ὅτι θέλει ἀκουσθῆ τὸ ὄνομά μου,

— Πῶς εἶπες, Παῦλε; πῶς; σὺ, υἱὸς εὐγενοῦς;

— Ἐσκέφθην, μήτῆρ μου, ὅτι ἀντὶ νὰ ἱππεύω καὶ νὰ παίζω βλασφημῶν τὸν Ἰψιστον, ἦτο ἴσως προτιμότερον νὰ ποιήσω ἀριστουργήματα καὶ νὰ τὰ ὑποβάλω εἰς τὸν θαυμασμόν τῶν ἀνθρώπων! Ἐνόησον τώρα ὅποιαν ζωὴν διάγω διαίτημενος μετὰ τῶν υἱῶν καὶ τῶν θεραπόντων τῆς Κομησσης.

— Ἀς ἦναι! θέλεις ἐπανέλθει εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον, ἀλλὰ μὴ ἀνάφερῃ σκοποῦς τοιούτους, ἐγὼ τοὺς ἀποδοκιμάζω.

Καὶ τοι ἀποτραπείς δὲν ἔπαυε μελετῶν πῶς νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν πρός τὴν ζωγραφικὴν κλίσιν του, καὶ βραδύτερον ἐδοκίμασε νὰ πείσῃ τὴν μητέρα· αὕτη ἀποστρεφόμενη τὸ ὑπ' αὐτοῦ προτεινόμενον στάδιον, τῷ παρετήρησεν ὅτι τὸν προτοίμασε διὰ καταλλήλου ἀνατροφῆς διὰ τὸ δικαστικόν, καὶ ὅτι, οὐ μόνον διὰ τὴν μικρὰν ἡλικίαν του ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ταπεινὸν καὶ τὸ ἀβέβαιον τῆς τέχνης, δὲν συγκατένευεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπιθυμίας του.

Ἀλλ' ὁ Πέτρος-Παῦλος, παρκαυρόμενος ὑπὸ τῆς ὁρμῆς τῶν ἐπιθυμιῶν του καὶ ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ προορισμοῦ του, ἐδοκίμασεν ἐκ νέου νὰ κάμψῃ τὴν μητέρα του καὶ τὴν παρεκάλει καὶ τὴν ἠνώχλει λέγων πάντοτε, ὅτι αὐτὸς δὲν ἐγνώριζε στάδιόν τι τῆς ζωγραφικῆς εὐγενέστερον, ἐν ᾧ ὁ βίος καὶ ἀνεξάρτητος καὶ ἀκίνδυνος εἶναι.

Ἡ δὲ μήτηρ πρὶν ἐνδῶσθαι ἀποφασίζουσα περὶ ἀντικειμένου τοσοῦτον σπουδαίου, ἠθέλησε νὰ συμβουλευθῆ τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς κηδεμόνας τοῦ υἱοῦ της· οὗτοι δὲ ὁμοφώνως ἐγνωμοδότησαν ὅτι ἀρμόδιον ἦτο τὸ στάδιον, ὅπερ τὸ μειράκιον ἐπόθει νὰ διατρέξῃ. Φαντασθῆτε τὴν χαρὰν του ὅτε εἰσῆλθεν ὡς μαθητευόμενος εἰς τὸ ἐν Ἀνβερσ ἔργοστάσιον τοῦ Ἀδάμ Νούρδ, περηφῆμου τῆς ἐποχῆς ταύτης ζωγράφου.

Ἡμερα λοιπὸν πανηγύρωσθε ὅτι ὁ Πέτρος Ρούβενσ ἐπαρουσιάσθη ὑπὸ τοῦ κηδεμόνου αὐτοῦ εἰς τὸν διδάσκαλόν του. Ἦν οὗτος ἀνὴρ ἀπότομος καὶ τραχὺς, ἀπὸ τῆς ξυλουργικῆς μεταπηδήσας εἰς τὴν ζωγραφικὴν ἥτις τὸν ἐδάξασεν. Ὅθεν οἱ λόγοι του οἱ αὐθάδεις καὶ ἡ σχεδὸν κτηνώδης ἀγωγή, κατήγγελλον τὸ πρῶν ἐπάγγελμά του. Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐμάνθανον τὴν τέχνην, πολλὰς ἕνεκα τῶν τρόπων του ὑπομένοντες κακουργίας καὶ δὲν ἤθελον μένει οὐδὲ στιγμὴν εἰς τὸ ἐργοστάσιον τοῦ βαρβάρου διδασκάλου, ἐὰν δὲν ἐφλέγοντο ἀπὸ τὴν ἀβεστον τῆς ἐπιστήμης ἐπιθυμίαν· καὶ ὁ Πέτρος-Παῦλος διὰ τὸν αὐτὸν ζῆλον ὑποκύπτων, ἀφισώθη εἰς τὴν σπουδὴν μετ' ἐπιμονῆς καὶ ἀγχινοίας, δὲν ἀφώπλιζεν ὅμως διὰ τοῦτο τὸν ἀκρόχολον ἐκείνον διδάσκαλον· εὗρισκεν ἐν τούτοις ἱκανὴν παρηγο-

εἶαν ἐν τῇ συντροφίᾳ τριῶν συμμαθητῶν του, κτησαμένων βραδύτερον πολλὴν φήμην, οἵτινες ἠσχολοῦντο, ὡς αὐτός, μετὰ πολλοῦ ζήλου εἰς κτήσιν τῶν ἀπαιτουμένων γνώσεων, ὅπως δι' αὐτῶν βίβωσιν εἶτα εἰς τὸν δρόμον τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς δόξης.

Δεκαοκτὼ ἤδη μῆνες παρήλθον καὶ ὁ Πέτρος Ρούβενσ μετ' αὐταπαρνήσεως ὑπέστη τὴν βάρβαρον διδασκαλίαν τοῦ θηριώδους Ἀδάμ Νορδ. Ἄλλ' ὁ γέρον οὗτος ζωγράφος ἐπανεθῶν ἐκ τοῦ καπηλείου, ἐσπέραν τινα, οἴνου καὶ χολῆς πλήρης ἀπέτεινε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοὺς ὕβρεις καὶ τῶν καπηλικῶν αἰσχροτέρως καὶ ἔφθασε νὰ ὑψώσῃ χεῖρα καθ' ἐνός, ὃν μάλιστα ὤφειλε νὰ εὐλαβηθῆ διὰ τὴν νεότητά αὐτοῦ καὶ τὸ ἀδύνατον τοῦ ὀργανισμοῦ του. Ὁ Ρούβενσ τότε καὶ οἱ λοιποὶ ἔσωσαν τὸν παῖδα ἀπὸ τοῦ ξυλοῦ τοῦ ἀτίμου διδασκάλου τῶν, ἀποφασίσαντες νὰ ἀφήσωσιν ἀμέσως τὸ αἰσχρὸν καταγῶγιόν του. Ἐκαστος δὲ ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἴδια καὶ ἡ κυρία Ρούβενσ, ἐκ τούτου ὠφεληθεῖσα, ἤρχισε νὰ συμβουλεύῃ τὸν υἱὸν λέγουσα, ὅτι, ἐνῶ τοιαῦτα ἀτοπήματα παρέχει ἡ γραφὴ τοῦ ζωγράφου, ὠφείλε νὰ ἀφιερῶθῃ ἀπὸ τοῦδε εἰς τὸ δικαστικὸν στάδιον. Ἄλλ' ἰπτότης τις παρευρεθεὶς τὴν στιγμήν ταύτην, ἐμειδίασε καὶ εἶπεν εἰς τὴν κυρίαν Ρούβενσ ὅτι ὅλοι οἱ ζωγράφοι δὲν ὁμοιάζουσι τὸν Ἀδάμ Νορδ καὶ ὅτι ἐγνώριζεν αὐτὸς ἄλλους ἀξίους πολλοῦ σεβασμοῦ καὶ ἀνθρώπους καλῆς ἀνατροφῆς καὶ χριστιανικῶν τρόπων. Ἐν τούτῳ φθὰς ὁ ἡγεμὼν Χιμάη, ἔτρεξε πρὸς τὸν εὐτὼς ὁμιλοῦντα, τὸν ἐνηγκαλίσθη φιλοφρονέστατα καὶ τὸν ἤλεγε φιλικῶς, ὅτι φθὰς εἰς Ἄνδερσ δὲν κατέβη εἰς τὸ μέγαρόν του, ὅπου εὐχαρίστως ἤθελε δεχθῆ ἄνδρα τοσαύτης φήμης καὶ ὑπολήψεως.

— Βλέπετε λοιπὸν, κυρία μου, εἶπε τότε μειδιῶν ὁ ἰπτότης, ὅτι ὅλοι οἱ ζωγράφοι δὲν εἶναι ἀντίχριστοι καὶ θηριώδεις; Μάθετε ἤδη ὅτι ἐγὼ εἶμαι ζωγράφος, ἐάν δὲ καλῶμαι Ὀκτάβιος Βάν-Βεέν ὡς με παρουσίασεν εἰς τὸν οἶκόν σας ὁ Νομάρχης, ὑπογράφομαι Ὀκτώβαιος εἰς τὰς εἰκόνας μου, λατινίζων τὸ ὄνομά μου.

— Διὰ τὰς εἰκόνας ταύτας, ὑπέλαβεν ὁ ἡγεμὼν, τὰς πολυζητήτους ἐκέρδιδες τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν φιλίαν, οὐ μόνον πάντων τῶν διακεκριμένων ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀρχιδουκῶν Καρόλου καὶ Ἀλβέρτου καὶ τοῦ πνιβερωτάτου δουκὸς τῆς Πάρμης.

Ὁ Ρούβενσ ἔτρεξεν εἰς τὸν Ὀκτωβαῖνιον φιλογερὸς τὴν ὄψιν καὶ δεδακρυσμένος, ἐγονάτισεν ὑποκλινῶς καὶ λαβὼν καὶ ἀσπασθεὶς τὴν δεξιάν του,

— Ἄρετε, εἶπε, νὰ προσκυνήσω τὸν δοξάσαντα τὴν Γερμανικὴν σχολὴν! καὶ ὁ Ἀδάμ Νορδ αὐτὸς ἔλεγε ὅτι πρέπει νὰ τὸν εὐλαβηθῶμεν ὡς τὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ αἰῶνος.

— Τέκνον μου, δὲν εἶμαι ἄξιος τῶν ὑπερβολῶν (Εὐτέρπ. Τομ. ΣΤ'. φυλλάδ. 23)

λικῶν ἐπαίνων σου! ἀλλ' ἂν δὲν ἤμυ προωρτισμένος, ὡς Μωσῆς, νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν Χαναάν, ἔχω τοῦλάχιστον ἐντολὴν νὰ δείξω εἰς τοὺς εὐτυχεῖς Ἰσραηλίτας τοὺς μέλλοντας αὐτῆς οἰκητὰς.

— Μῆτερ, ὑψηλότατε, κύριε Νομάρχα, πρέπει νὰ μεσιτεύσητε ἵνα ὁ Ὀκτωβαῖνιος με δεχθῆ μαθητὴν του, ἐπεφώνησεν ἐνθουσιῶν ὁ Ρούβενσ διδάσκαλος, δὲν ἐγείρομαι ἐντεῦθεν πρὶν ἀπολαύσω τῆς χάριτος ταύτης.

— Τέκνον μου, τῷ εἶπεν ὁ ζωγράφος, ἐάν ὁ Θεὸς σὲ προώρισεν εἰς τὴν θεῖαν τῆς ζωγραφικῆς τέχνην, δὲν διστάζω οὔτε ἴστιγμὴν νὰ σὲ παραλάβω εἰς Βρυξέλλας καὶ νὰ σὲ παραδεχθῶ εἰς τὸ ἐργοστάσιόν μου, ὅπερ μοὶ παρεχώρησαν εἰς τὸ κατὰσθημα αὐτὸ αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως, διότι με ἐθέλξαν ἤδη οἱ τρόποι καὶ ἡ φυσιογνωμία σου ἐάν ὅμως φέρησαι πρὸς τὴν τέχνην ὑπὸ αἰσθήματος ἀτόπου ὑπερφανίας, ἔχω τὸ θάρρος νὰ σοὶ εἶπω εἰσθερῶς νὰ ἀφήσῃς τὸν δρόμον ὅπου δὲν ὠρίσθη νὰ διαβῆς πρῶτος πάντων. Δείξόν μοι εἰκόνας τινὰς τῆς παρὰ τῷ Ἀδάμ Νορδ σπουδῆς σου.

— Εἰς τὸν παρακείμενον κοιτῶνα, εἶπεν ἡ κυρία Ρούβενσ, ἔχω τὸν Βορέαν ἀρπάζοντα τὴν Ὀρειθιυαν, δῶρον τῆς ἡμέρας τῶν γενεθλίων μου. Ἀκολουθεῖτέ με.

Καὶ ἀπῆλθον ἐπομένου τοῦ μικροῦ Ρούβενσ, οὗτινος οἱ παλμοὶ καὶ ἡ ἀνψυχία ἦσαν ἀπερίγραπτοι.

Ἄμα ἰδὼν τὴν εἰκόνα ὁ Ὀκτωβαῖνιος ἔχυσε κραυγὴν θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως, στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν Ρούβενσ, ἐνηγκαλίσθη αὐτὸν καὶ τῷ εἶπε χαίρων.

— Σὺ θὰ ἦσαι ὁ μεγαλείτερος ζωγράφος τῆς Φλανδρίας! θὰ ἦσαι ὁ μεγαλείτερος ὅλου τοῦ κόσμου ζωγράφος, ἐάν ἀφήσῃς τὸν χρόνον καὶ τὴν ἐργασίαν νὰ ὠριμάσῃς τὴν θαυμαστὴν εὐφυΐαν ἣν ὁ Ὑψιστος ἐνεφύσησεν ἐν σοί. Ἐλθε μετ' ἐμοῦ Πέτρε-Παῦλε εἰς τὰς Βρυξέλλας. Οὐ μόνον μετὰ χαρᾶς συγκατανεύω, ἀλλὰ τὸ αἰτῶ, σὲ παρακαλῶ μάλιστα, θὰ ἦσαι οὐχὶ μαθητὴς μου, ἀλλὰ φίλος, ἀδελφός. Σὲ δοξάζω, Θεέ μου, ὅτι ἐπερὶ-λαττες εἰς ἐμὲ τὴν τιμὴν τοῦ νὰ χειραγωγῆσω εὐφυΐαν τοιαύτην καὶ νὰ φέρω πρὸς δόξαν καὶ φήμην ἀθάνατον τὸν ἄνδρα, ὅστις εἶναι εἰμαρμένος νὰ καθῆσθαι μετὰ τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, τοῦ Βοναρόττου καὶ τοῦ Ραφαήλου! εὐχαριστῶ σε, Θεέ πανάγαθε! διότι, καὶ τοι τεχνήτης ἐκ τῶν δευτερευόντων, παρηγοροῦμαι ὅτι οἱ μεταγενέστεροι θέλουσι προφέρει πάντοτε τὸ ὄνομά μου, ὅταν ὁμιλῶσι περὶ τοῦ ἁλβίου ζωγράφου Ρούβενσ. Ἐλθε, φίλε, ἔλθε ἀμέσως εἰς τὸ ἐργοστάσιόν μου!

Εἶναι εὐχολὸν νὰ φαντασθῶμεν τὴν χαρὰν τοῦ Πέτρου καὶ τὴν εὐχαρίστησιν τῆς μητρὸς του, ἣτις τοιαύτην ἤκουσε διὰ τὸν υἱὸν προαγγελουμένην μοῖραν. Τῇ ἐπαύριον λοιπὸν ὁ μαθητὴς καὶ ὁ διδάσκαλος ἀνεχώρησαν εἰς Βρυξέλλας, ἔνθα ὁ ἀγαθὸς Ὀκτωβαῖνιος καὶ τὴν ἰδίαν ἀπαρνούμενος

δόξαν, ἐσπουδαζεν οὐ μόνον νὰ μορφώσῃ τὸ πνεῦμα τοῦ Ρούβενσ, ἀλλὰ καὶ νὰ τῷ ἀποκαλύψῃ τὰ μυστήρια τῆς ἐπιστήμης, χειραγωγῶν διὰ τῆς συνέσεως τὴν ἀκράτητον ὄρμην τῆς εὐφύας του. Δὲν τὸν ἄφινεν οὔτε στιγμήν, τὸν ἐλάμβανε πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ, παρεθέρει ὡς φιλόστοργος μήτηρ τὰ ἔθνη του, καὶ ἀνέδειξεν αὐτὸν μέγαν ζωγράφον ἅμα καὶ ἰππότην ἄριστον.

(ἀκολουθεῖ.)

Η ΚΥΡΙΑ ΜΑΡΙΝΙΑΝ

Συνέχεια ὄρα φυλ. 22.

Ἰραϊαν τινὰ ἐσπέραν τοῦ τρυγητοῦ ἵππος ταχυδρομοῦ διέβαινε καλπάζων ἀπὸ τὸν πλατανῶνα, ἀγγέλλων τὴν ἀπὸ Παρισίων ἀφιξίν τῆς κυρίας Σαῖν-Κλαίρ.

Μεγάλη λοιπὸν ὑπῆρξε διὰ τοῦτο ἡ ταραχὴ εἰς τὸν πύργον, καὶ ὁ μὲν κόμης ἀπήρχeto σπεύδων εἰς τὰ δωμάτιά του, ἵνα ἐπιμεληθῇ τῆς ἐνδυμασίας του, ἡ δὲ κυρία Μαρινιάν, περιμένουσα εἰς τὸν ἐξώστην, ἐπεσκόπευε τὸν δρόμον διὰ τοῦ τηλεσκοπίου, καὶ ὁ Κ. Ἀρώνης ἀπεσῶρθη εἰς τὴν βιβλιοθήκην, τέρησπιος δὲ ταχυδρομικῆ ἄμαξά εἰσηλθε μετ' ὀλίγον εἰς τὴν αὐλήν καὶ ἡ Κλάρα Σαῖν-Κλαίρ ἐξῆλθεν ἐλαφροτέρα περιστερᾶς, ὡς ἐὰν ἀπήρχeto εἰς χορὸν, συνωδεύετο δὲ ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς, τοῦ κόμητος Ρινάλδου Μομβάλ, νεανίου περικαλλοῦς καὶ διακεκριμένου διὰ κομψότητα καὶ τρέλλας.

Ὁ κόμης τότε ἠθέλησε νὰ σπεύσῃ πρὸς ὑποδοχὴν, διὰ γενναιοῦτος ὀπλισθεὶς καὶ ἀποφασισμένος νὰ καταβῇ εἰς τὸ στάδιον τῆς φιλοφροσύνης καὶ τῶν χαριεντισμῶν καὶ ἀμέσως εὐρέθη πλημμυρούμενος ὑπὸ τῶν θωπευτικῶν τρέπων καὶ τῶν κομψολογιῶν τῆς κυρίας Σαῖν-Κλαίρ, πρὸ πάντων τῶν ἄλλων ἐπιφαινομένης πάντοτε. Αὐτὴ ἐπῆνει, ἐθαύμαζεν, ἐχειροκρότει, ἐθώπευε καὶ ὁ κόμης, ἐν διαστήματι δέκα μόνον λεπτῶν, ἤκουσε τὸν πλήρη πανηγυρικὸν τοῦ καλοῦ γήρατός του, τῆς εὐγενείας, τῆς ἀγαθωσύνης, τῶν εὐεργεσιῶν, πάντων τέλος προτερημάτων καὶ πασῶν ἀρετῶν, ἅτινα ἤρχον νὰ προικίσωσι δεκαοκτὼ μεγαστᾶνας. Ὁ δὲ κύριος Μομβάλ, ὅστις ἠτοίμαζεν ἑαυτὸν διὰ τὸ στάδιον τῆς διπλωματίας, ἠδύνατο ἤδη νὰ τὴν ἐπιδεικνύῃ ἐξωτερικῶς, διότι ἐφρόνει ὅτι ἔπρεπε νὰ κομψῆται ὑπὸ ἀξιοπρεπείας τινὸς καὶ σπουδαιότητος ἐθιμοτακτικῆς, ἀλλὰ ταῦτα πάντα δὲν ἦσαν ἡ χρεῖς συμπεριφοράς, ἀναγκαῖα κατὰ τὰς πρώτας μόνον στιγμὰς τῆς ἐλευσεως καὶ μετ' ὀλίγον ὁ περιλαμπῆς μωρωμένος ἀνελάμβανε καὶ τὴν ζωηρότητα τὴν προτοῦ καὶ τὴν ἀπερίσκεπτον ἐλευθερίαν τῆς ἡμαρ-

τημένης ἀνατροφῆς. Εἶπον δὲ διὰ πολλῶν ὀλίγιστα, ὡς γίνεται πάντοτε εἰς τοιαύτην περίστασιν. Ἡ Κλάρα ἠρώτα περιέργως πῶς εἶχεν ἡ Σοφία Μοντλώρ, αὐτὴ ἡ ἐγκάρδιος φίλη, καὶ ἡ πνευματικὴ τῆς Μαλβίνης ἀδελφὴ καὶ ἡ Κλάρα οὐδέποτε τὴν εἶχεν ἰδεῖ, ἠσχολεῖτο ὁμοῦς περὶ αὐτῆς ἀδιακόπως καὶ μετὰ ζήλοτυπίας διαφερούσης, διότι ἐθαύρει ὅτι αὐτὴν ἠγάπα ἰδίως ἡ κυρία Μαρινιάν, καὶ ἐκάλει τοῦτο κλοπὴν, ἀπαιτοῦσα ἀποκλειστικὴν τὴν φιλίαν τῆς. Ἐννοεῖται ἐν τούτοις ὅτι ἡ κυρία Σαῖν-Κλαίρ, ἥτις ἠρέσκετο θαυμάζουσα τὸν ἀδελφὸν τῆς, ἐζήτηε νὰ ἐπιδείξῃ τὰ προτερήματά του, ἀνελίσσουσα αὐτὰ ἐν παροράματι.

Ἡ συναναστροφή βλοῖπὸν ἐγένετο εὐθυμὸς καὶ ἀκαταλόγιστος ταχεῖα, διότι ἡ Μαλβίνη ἔμαθεν, ἐν διαστήματι τριῶν τετάρτων ὥρας, τὰ χρονικὰ πάντα τοῦ παρελθόντος χειμῶνος, ἤκουσε τὴν βιογραφίαν πάντων τῶν προσώπων τοῦ περιλαμποῦς δράματος, ὅπερ ὀνομάζεται κόσμος· τὸ δράμα δὲ τοῦτο, ζωηρότητος πλήρης καὶ περιπετειῶν, μίγμα χρωμάτων καὶ χαρακτήρων ποικίλων, ἀποβάλλει ἐν τούτοις τὰ θέλγητρά του, διότι συνεχῶς καὶ πολλάκις διδάσκονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς γρίφοι χειμαιρικοὶ καὶ ἀκατανόητοι πρὸς τέρψιν τῶν ἀνοήτων καὶ πρὸς ὄφελος τῶν ἀγυρτῶν. Ὁ κύριος Μομβάλ ἐν τούτῳ, λησιμονήσας ἤδη τὴν ἀξιοπρεπείαν του, ἐγένετο ἐπὶ τέλος πρωτότυπος, πνευματώδης καὶ διασκεδαστικῆς, ὁ δὲ κόμης ἐγέλα πολὺ καὶ συνειθίζεν ἑαυτὸν εἰς τὸν νέον τοῦτον βίον, ἀλλ' ἦτο ἤδη καιρὸς νὰ ὀμιλήσῃ εἰς τοὺς φίλους περὶ τοῦ κυρίου Ἀρώνου καὶ ὁ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνθουσιασμός του ἐξέπληξε καὶ ἐτάραξε τὴν Κλάραν, ἐνῶ ἡ κυρία Μαρινιάν ὀλίγας λέξεις προσέθηκεν εἰς τὴν ὀμιλίαν τοῦ γέροντος θεοῦ τῆς.

— Ὁ κύριος Ἀρώνης εἶναι ἐδῶ τὴν στιγμήν ταύτην.

— Ἐδῶ; εἰς τὸν πύργον; εἶπεν ἡ Κλάρα.

— Ναί, κυρία ὑπέλαβε προσκυνήσας ὁ κόμης.

— Ἄ! νὰ μοὶ τὸν παρουσιάσητε. Τὸν γνωρίζετε πρὸ μιᾶς ἡμέρας, κύριε κόμη! καὶ ὀμιλεῖτε ὡς περὶ τοῦ παλαιότερου φίλου.

— Δὲν ἔχω, ὡς πιστεύω, προλήψεις, ἀπεκρίθη ὁ γέρον, ἀλλ' ὁ κύριος Ἀρώνης εἶναι τοιοῦτός ὡς τε κατὰ πρώτων τὸν ἀγαπᾷ τις καὶ διὰ παντός.

— Ἐχω πολλὴν περιέργειαν νὰ τὸν ἰδῶ, εἶπεν ὁ Ρινάλδος Μομβάλ.

— Ὅα τὸν εὐχαριστήσῃ ἡ γνωριμίᾳ σας, ὑπέλαβεν ὁ κόμης.

Καὶ ἐγερούς ἀπῆλθεν εἰς ἀναζήτησιν τοῦ κυρίου Ἀρώνου. Οὐδὲν ἐν τούτοις ἀξιοσημείωτον εἰς τὸν πύργον καὶ τινες ἡμέραι παρῆλθον, καθ' ἃς ἐβασιλευε γενικὴ σύμφοια, ἥτις ἂν δὲν ἐχαρακτηρίζετο ἀκριβῶς, δὲν διεψεύδετο ὁμοῦς.

Ὁ δὲ κύριος Ἀρώνης παρουσιάσθη εἰς τοὺς εὐγενεῖς ξένους μετὰ χάριτος καὶ εὐρίσκειτο ἤδη εἰς σχέσιν ἀρίστην, διότι ὁ βίος τῆς ἐξοχῆς εἶναι